

عنوان:

تعیین افکار خودکشی و اقدام به آن در دانشجویان یکی از دانشگاه‌های صنعتی بزرگ ایران در سال ۱۴۰۰ و بررسی
روایی و پایایی پرسش‌نامه مورد استفاده

استاد راهنما:

دکتر محسن رضائیان

پژوهش و نگارش:

حمیدرضا نعیم آبادی

خرداد ۱۴۰۳

چکیده

مقدمه: دانشجویان یکی از گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه در برابر افکار خودکشی و اقدام به آن محسوب می‌شوند. مطالعه حاضر با هدف تعیین افکار خودکشی و اقدام به آن در دانشجویان یک دانشگاه صنعتی بزرگ ایران در سال ۱۴۰۰ و بررسی روایی و پایایی پرسش‌نامه مورد استفاده، انجام گرفت.

روش اجرا: در این مطالعه مقطعی تعداد ۸۴۴۰ نفر از دانشجویان یک دانشگاه صنعتی بزرگ ایران در سال ۱۴۰۰ به روش سرشماری شرکت کرده‌اند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسش‌نامه‌ای می‌باشد که در ابتدای هر سال تحصیلی و در هنگام ثبت‌نام در دانشگاه توسط دانشجویان به منظور بررسی وضعیت سلامت روانی و اجتماعی دانشجویان و برنامه‌ریزی‌های دانشگاهی و ملی تکمیل می‌شود. روایی محتوایی این پرسش‌نامه با استفاده از نظرات ۱۰ نفر از متخصصین و پایایی درونی پرسش‌نامه نیز با استفاده از روش آلفای کرونباخ و کودریرچاردسون سنجیده شد. در این مطالعه متغیرهای جنسیت، وضعیت تحصیلی، مقطع تحصیلی، وضعیت سکونت، وضعیت اسکان، وضعیت تأهل، سهمیه قبولی، نوع روابط بین اعضای خانواده، تجربه شکست عشقی، نگرانی مالی، سابقه داشتن معلولیت و بیماری خاص، نیاز به خدمات مشاوره و روانشناسی و سابقه مصرف سیگار و قلیان در یک سال گذشته مورد بررسی قرار گرفت. آنالیز داده‌ها با استفاده از آزمون‌های مجذور کای و رگرسیون لجستیک انجام شد.

یافته‌ها: تعداد ۶۲۷۶ نفر پسر (۷۴٪/۴) و ۲۱۶۴ نفر دختر (۲۵٪/۶) در این مطالعه شرکت کردند که از این تعداد دانشجوی، ۱۶۰۸ نفر (۱۹٪/۵) دارای افکار خودکشی شناسایی شدند و تعداد ۱۲۵ نفر (۱٪/۵) سابقه اقدام به خودکشی داشته‌اند. طبق نتایج به دست آمده مقطع تحصیلی کارشناسی ($P<0/001$) و مصرف سیگار و قلیان طی سال گذشته ($P<0/001$) شانس بروز افکار خودکشی در دانشجویان را افزایش داده اما تأهل افراد ($P<0/001$) باعث کاهش شانس بروز افکار خودکشی در آن‌ها شده است. مقطع تحصیلی کارشناسی ($P=0/030$)، روابط سرد و بی‌تفاوت بین اعضای خانواده ($P<0/001$) و تجربه شکست عشقی ($P<0/001$) شانس بروز اقدام به خودکشی در دانشجویان را افزایش داده است. روایی

محتوایی (CVR) پرسش‌نامه در محدوده‌ی (۱/۰۰ - ۰/۴۰) با میانگین ۰/۸۲ می‌باشد که تعداد ۵ سؤال نیاز به بازنگری داشته و ضرایب آلفای کرونباخ و کودرریچاردسون در سنجش پایایی درونی دو مقیاس این پرسش‌نامه به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۸۷ محاسبه گردید که نشان می‌دهد این پرسش‌نامه از پایایی خوبی برخوردار است.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاکی از آن است که عوامل مختلفی بر شیوع افکار خودکشی و اقدام به آن در دانشجویان تأثیر می‌گذارند که از مهم‌ترین این عوامل می‌توان به مصرف سیگار و قلیان در یک سال گذشته، روابط خصومت‌آمیز و سرد و بی‌تفاوت بین اعضای خانواده، تجربه شکست عشقی که بروز افکار خودکشی و اقدام به آن در دانشجویان را افزایش داده است و همچنین تأهل افراد که باعث کاهش بروز افکار خودکشی و اقدام به آن در دانشجویان شده است، اشاره کرد.

واژگان کلیدی: خودکشی، دانشجویان، دانشگاه، افکار خودکشی، اقدام به خودکشی